Mathe. & Hist. [illegible]

N° 60

24P.

F
413
V92s

Vos, Martin de

Boni et mali scientia...1583.

Consult librarian in charge
of Reading Room before
giving to reader.

Restricted Shelves

F
413
V92S

46 estampes gravées
par Sadeler et Collaert etc.
d'après dessins de
Martin de Vos.

17512

1583
BONI ET MALI
SCIENTIA.
& quid
ex horum cognitione, a condito Mundo
ſuccræuerit declaratio
AD
Sereniſsimum Illuſtriſſimumq;
Principem . D. D Franciſcum Mariam
De Ruuere .I.I. Vrbini Ducem .VI.
Sadler. Auct. & Scalptore.
Humanæ Υ vitæ
Species.
Martin. de Vos figurauit.
Joann. Sadler. excud. Antuerpiæ.

Factus Adam ex luto, diuinæ in imagine formę,
Cui vetitum fatale fuit decerpere pomum,
Cum conſorte diu coluit pia rura beati
Sideris, Eoum longè proiecta ſub orbem.

Cum tredecim vitæ bis luſtra peregerat Adam;
Seth teneras letus ſub luminis edidit auras:

Moribus et vultu, facieq; ſimillimū, et indē
Octauum ſua fata ſenex traduxit ad æuum.

Tunc cepere Deum caſtis accedere ſacris;
Quæ conſuetudo eſt sublimi digna triumpho.

Poſt duo Caian Enos produxit luſtra nouena.
Caian Malaleel, Jared hic qui protulit Henoch.

Conſtituunt ſummo fratres holocauſta Tonanti,
Terræ primitias, hic fruges, alter at agnum:

Grata ſed altiſoni fuerit quod victima Abelis,
Innocui maculat fratris ſe ſanguine Cain.

Preſſo Adae ſenij morboſo pondere, vitam
Eripuit ſubitò tremulæ lux ferrea mortis;

Oſsaq; condebant moeſti tellure nepotes.
Præmia magnorū ſunt hæc poſtrema laborum.

Seth	Ætat: anno	800	Iared	Ætat: anno	461
Enos		695	Henoch		299
Kaīnā		596	Mathuſal:		234
Malaleel		546	Lamech		47

Lamech conſilio præſtans Noe protulit, illi
Ferret vt auxilium et rebus ſolamen in arctis:

Talia grandæuus depromſit verba palato,
Heu malus exagitat populum dirusq; Cupido.

Creuit in immenſum numerū miſerabile vulgus,
Illicitos iungens thalamos, vetitosq; hymenæos.

Nullus honor, cultusq; Dei pietasq; remanſit,
Luſtra tamen duodena Deus bis pertulit iſta.

Nec mora continuo exequitur Noe iuſſa tonantis
Materies abiegnus erat fortiſſimus aſſer.

Sic qui ferventi Chriſtum veneratur amore,
Permanet incolumis curis neq; ſubiacet ullis

45 Ѳ. let 48 feuillie

Cumq; teneret eum bis tertia labilis ætas,
Ingreditur ſubitoq; ſui comitantur euntem;

Omnis ſubſequitur generis volucrûm pecudumq;
Grex, et concurrunt animalia cætera terræ.

Sed Noe morigera ſuperos pietate colebat,
Sæcula quina, videns Sem, Cham profert Iapheta,

Improba neſcirent hominum cum crimina finem,
Extemplo omnipotens iuſsit molirier arcam.

Et Iob ſedebat in medio cineris. Dixit autem ei vxor ſua, Adhuc tu retines perſectionem tuam? maledic Deo, et morere.

Dauid autem ſaltabat totis viribus ante Dominum: porro Dauid erat accinctus ephod lineo. Et Dauid, et omnis domus Iſrael, ducebant arcam teſtamenti Domini, in iubilo et clangore buccinæ. SAMV. LIB. II. CAP. VI.

Henoch autem vixit ſexaginta quinque annis, et genuit Mathuſalam. Et vixit Henoch poſtquam genuit Mathuſalam, trecentis annis, et genuit filios et filias. Et facti ſunt omnes dies Henoch trecenti ſexagita quinque anni. Ambulauitqꝫ cum Deo, et non apparuit: quia tulit eum Deus. GENES. V.

Tres Hebraeoꝝ pueri, erectam á Rege ſtatuam adorare recuſantes, in ardenti fornace conſeruatur illæsi, conſumptis flamma Lictorib. DAN. III.

D. Vos inuentor. Sadler excudit.

Præcepit Pharao omni populo ſuo dicens. Quicquid maſculini ſexus natũ fuerit, in flumẽ proijcite. EXODI. I.

Eodem tẽpore natus eſt Moÿſes, et fuit gratus Deo qui nutritus eſt tribus mẽſibus in domo patris ſui. Expoſito autem illo, ſuſtulit eũ filia Pharaonis, et nutriuit eum ſibi in filium.

M. D. vos inuentor. Sadler excud.

Aedificauit autem Noe altare Domino: & tollens e cunctis pecoribus et volucribus mundis obtulit holocauſta ſuper altare Odoratusq; eſt Dominus odorem ſuauitatis. GENE. VIII CAP.

Nudauerunt Joſeph tunica talari, et polijmita et miſerunt eum in Ciſternam. et pretereuntibus Madianitis negotiatoribus, extrahentes eum de Ciſterna, uendiderunt eum Iſmaelitis, Triginta argenteis. Geneſis 37. Sadeler excudit,

Viditque Iacob in ſomnis ſcalam ſuper terram ſtantem, & cacumen illius tangens cœlum:
angelos quoque Dei aſcendentes et deſcendentes ſuper eam. GENESIS CAP. XXVIII.

Jeremias vrbis Jeroſolymorum et Templi excidium propter idolatriam denuntians, à Phaſſur Sacerdotum Principe percuſſus, in carcerem conÿcitur. IEREMIAE IX & XX.

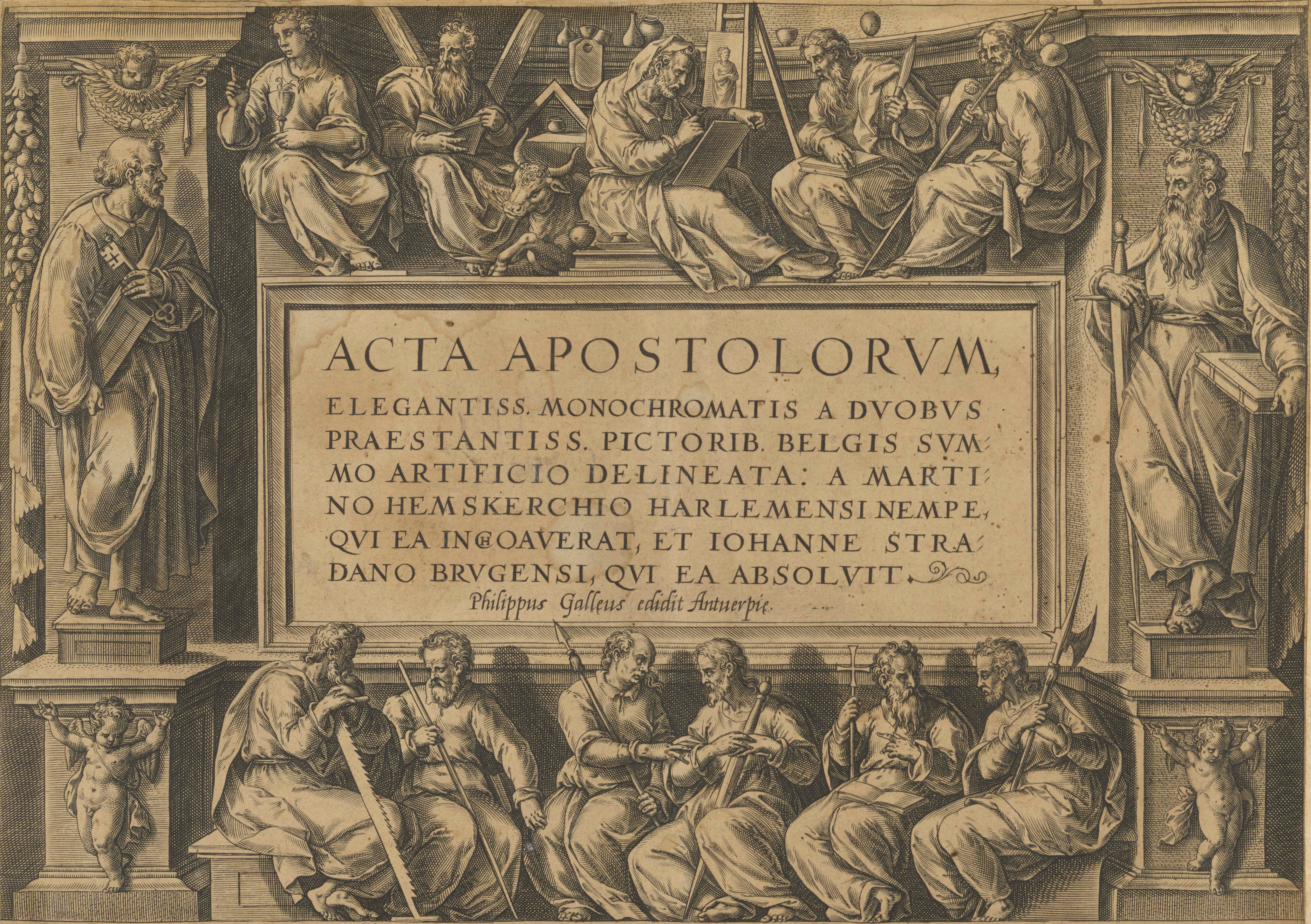
Per memet ipſum iuraui, dicit Dominus: benedicam tibi, & multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cæli, et velut arena eſt in littore maris: poßidebit ſemen tuum portas inimicorum ſuorum, & benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ. GENES. XXII.

Aſſumens Saul tria millia electorum uirorum ex omni Iſrael, perrexit ad inueſtigandum Dauid
et uiros eius, etiam ſupra abruptiſſimas Petras, que ſolis ibicibus peruie ſunt Sam. 24 Sadeler, ex
Martin, De Vos inuen.

Michaeas verus Dei Propheta, ob annuntiatam Regi Jſraël Achab veritatem, à Sedechia, falſo propheta, praeſente Joſaphat Rege Juda, in maxillam percutitur. III REGVM, XXII.

D. IACOBO RAVWARDO SVMMO PICTVRAE ADMIRATORI
AMICO SVO PHILIPPVS GALLAEVS D.D.

26. Eſt puer vnus hic qui habet quinqȝ panes ordeaceos, et duos piſces: ſed hæc quid ſunt inter tantos? Ioan. 6.

M. de Vos inuent. Adrian. Collaert ſculp. Ioan. Galle excud.

Aſſumit Ieſus Petrum et Iacobum et Ioannem fratrem eius, et ducit illos in montem excelſum ſeorſum; et transfiguratus eſt ante eos. Matth. 17.

27. *M. de Vos inuent. Iac. de Bye ſculp. Ioan Galle excud.*

Adducunt Scribæ et Phariſæi mulierem in adulterio depræhenſam. Ieſus autem inclinans ſe deorſum, digito ſcribebat in terra. Ioan. 8.

28. M. de Vos inuent. Ioan. Baptiſta Barbe ſculp. Ioan: Galle excud.

Sinite paruulos, et nolite eos prohibere ad me venire: talium eſt enim regnum cœlorum. Matth. 19.

29. M. de Vos inuent. Iacob. de Bye ſculp. Ioan. Galle excud.

Ieſus voce magna clamauit; Lazare, veni foras. Et ſtatim prodijt qui fuerat mortuus. Ioan. 11.

30. M. de Vos inuent. Iacob. de Bye ſculp. Ioan Galle excud.

32\. *Videtis hæc omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis ſuper lapidem, qui non deſtruatur.* Matt. 24.

M. de Vos inuent. *Iacob. de Bye ſculp.* *Ioan Galle excud.*

30

Vidit Ieſus quandam viduam pauperculam mittentem æra minuta duo: Et dixit, Verè dico vobis, quia vidua hæc pauper, pluſquam omnes miſit. Luc. 21.

33. *M. de Vos inuent.* *Iacob. de Bye ſculp.* *Ioan Galle excud.*

36. Pater mi, ſi poſſibile eſt, tranſeat a me calix iſte. veruntamen non ſicut ego volo, ſed ſicut tu. Matth. 26.

M. de Vos inuent. Corn. Galle ſculp. Ioan Galle excud.

Qui autẽ tradidit eũ, dedit illis ſignũ, dicens, Quemcunq; oſculatus fuero, ipſe eſt, tenete eũ. Et confeſtim accedẽs ad Ieſum, dixit, Aue rabbi. Matt. 26.

37. M. de Vos inuent. Cornelius Galle ſculp. Ioan Galle excud.

Tunc Princeps Sacerdotum ſcidit veſtimenta ſua, dicens, Blaſphemauit: Quid adhuc egemus teſtibus. Matth. 26.

38. M. de Vos inuentor. Adr. Collaert ſculp. Ioan. Galle excud.

33

40. *Vt cognouit Pilatus quod de Herodis poteſtate eſſet, remiſit eum ad Herodem, qui et ipſe Hieroſolymis erat illis diebus.* Luc. 23.

M. de Vos inuent. Iacob. de Bye ſculp. Ioan Galle excud.

Vulneratus eſt propter iniquitates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra: Diſciplina pacis noſtræ ſuper eum, et liuore eius ſanati ſumus. Iſai. 53.

41. *M. de Vos inuentor. Adrian. Collaert ſculp. Ioan Galle excud.*

43. *Exiuit ergo Ieſus, portans coronam ſpineam, et purpureum veſtimentum. Et dicit eis Pilatus; Ecce homo.* Ioan. 19.

M. de Vos inuent. — *Ioan. Bapt. Barbe ſculp.* — *Ioan. Galle excud.*

Pilatus accepta aqua, lauans manus coram populo, dixit, Innocens ego ſum a ſanguine iuſti huius. vos videritis. Matth. 27.

44 M. de Vos inuentor. Adrian. Collaert ſculp. Ioan. Galle excud.

37

45. Suſceperunt autem Ieſum et eduxerunt. Et baiulans ſibi crucem, exiuit in eum qui dicitur Caluariæ locum. Ioan. 19.

M. de Vos inuentor. Adrian. Collaert ſculpſit. Ioan. Galle excud.

46. Et postquam venerunt in locum qui vocatur Caluariæ, ibi crucifixerunt eum . Luc. 23.

M. de Vos inuentor . Adr. Collaert ſculp. Ioan. Galle excud.

In Caluariæ loco crucifixerunt eum, et cum eo alios duos, hinc et hinc, medium autem Ieſum. Ioan. 19.

47. M. de Vos inuent. Adrian. Collaert ſculp. Ioan Galle excud.

48. *Vir nomine Ioſeph ab Arimathæa corpus Ieſu depoſitum inuoluit ſindone, et poſuit eum in monumento exciſo.* Luc. 23.

M. de Vos inuent. *Ioan. Collaert ſculpſit.* *Ioan Galle excud.*

41

Accepto corpore Ioſeph inuoluit illud in ſindone munda: et poſuit illud in monumento ſuo nouo, quod exciderat in petra. Matth. 27.

49. M. de Vos inuentor. Ioan. Collaert ſculp. Ioan. Galle excud.

Penetrabo omnes inferiores partes terræ, et inſpiciam omnes dormientes, et illuminabo omnes ſperantes in Domino. Ecclesi. 24.

50 M. de Vos inuent. Adrian. Collaert Sculp. Ioan Galle excud.

51. *Chriſtus reſurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi vltra non dominabitur.* Roman. 6.

M. de Vos invent. *Adrian. Collaert ſculp.* *Ioan Galle excud.*

Tandem poenitentia motus patrem adit, ab eoq́ in gratiam receptus eſt

·10·

Inuaſit ſpiritus malignus Saul, ac lanceam miſit, putans ꝙ configere poſſet Dauid cum pariete·1·Re·18·

46 y 47

Martin de Vos né à Anvers 1520 élève de son père ~~Pierre~~ Pierre de Vos puis
de Frans Floris – il étudia à Rome puis à venise sous le Tintoret qui l'employa
ses œuvres, ses dessins crayons et lavis ont été gravés par Sadlers et Colvert ~~dagos~~